Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2328

10.10.2024

# EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2328,

## annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

## joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0105/2024),

A. toteaa, että vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 351 630 151 euroa, mikä tarkoittaa 62,41 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan lähes yksinomaan unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että pääasiallinen syy viraston määrärahojen kasvuun on se, että virasto on saanut lisätehtäviä, jotka liittyvät uusien laaja-alaisten tietojärjestelmien hallinnointiin sekä tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen;

C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja että tilien perustana olevat tuloja koskevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset); ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan vuonna 2022 tehtyjen maksujen 17,8 miljoonaa euron kokonaismäärästä kolmeen erillissopimukseen liittyvien 10,9 miljoonan euron maksujen katsottiin olevan sääntöjenvastaisia ja 6,8 miljoonan euron katsottiin olevan asiaan liittyvien puitesopimusten säännösten vastainen, ja toteaa, että nämä määrät olivat yhteensä 4,80 prosenttia vuonna 2022 käytettävissä olleista maksumäärärahoista, mikä ylitti tarkastuksen osalta määritetyn olennaisuusrajan ja johti varauman sisältävään lausuntoon tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta); ottaa huomioon, että näitä sääntöjenvastaisia maksuja lukuun ottamatta tilintarkastustuomioistuin totesi, että 31. joulukuuta 2022 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja sääntöjenmukaiset;

### Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että varainhoitovuonna 2022 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli maksusitoumusmäärärahojen osalta 91,13 prosenttia, mikä merkitsee 8,87 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna; panee lisäksi merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 86,71 prosenttia, mikä merkitsee 7,94 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna;

2. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan virasto siirsi vuonna 2022 käytettävissä olleista maksusitoumusmäärärahoista vuodelle 2023 yli 14,4 miljoonaa euroa (23 prosenttia) ja että tähän määrään sisältyi 13,7 miljoonaa euroa (tai 95 prosenttia) hallintomenoihin liittyviä osaston II määrärahoja (97 prosenttia vuonna 2021); panee merkille määrärahasiirtojen toistumisen, minkä vuoksi tilintarkastustuomioistuin muistuttaa, että toistuvat suuret määrärahasiirrot ovat vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta ja osoittavat talousarvion toteuttamiseen liittyviä rakenteellisia ongelmia tai heikkoa talousarviosuunnittelua; panee viraston vastauksesta merkille, että vuonna 2022 suoritetut määrärahasiirrot liittyivät tarpeellisiin tai toistuviin hallinnollisiin toimiin, mikä antoi varmuuden siitä, että perustana olevat toimet ovat moitteettoman varainhoidon

([1]) EUVL C 38, 31.1.2023, s. 103.

mukaisia; panee merkille, että viraston varainhoitovuoden 2021 tilinpäätöstä koskevan vastuuvapauden myöntämisen johdosta toteutettuja jatkotoimenpiteitä koskevan kertomuksen, jäljempänä 'viraston seurantakertomus', mukaan virasto on laatinut toimintasuunnitelman, joka sisältää useita vuotuisperiaatteen noudattamiseksi ja siirtojen vähentämiseksi vuodesta 2023 alkaen toteutettuja toimenpiteitä; toteaa tässä yhteydessä, että ulkoisten tukipalvelujen tarjoamista koskevan uuden puitesopimuksen allekirjoittaminen vuoden 2023 neljännellä neljänneksellä on olennaisen tärkeää näiden tavoitteiden saavuttamiseksi; odottaa, että kyseisen toimintasuunnitelman täytäntöönpano saa aikaan merkittävän parannuksen, ja kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian edistymisestä;

**Toiminnan tuloksellisuus**

3. pitää myönteisenä, että virasto käyttää tiettyjä välineitä, kuten keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla se arvioi toimintojensa tuottamaa lisäarvoa ja parantaa talousarviohallintoaan; panee merkille, että sen vuoden 2022 vuotuinen työohjelma sisälsi 135 toimintoa, joista 90 toteutettiin (67 prosenttia), 16 on käynnissä (12 prosenttia), 20 on käynnissä ja viivästynyt (15 prosenttia) ja yhdeksää on lykätty (7 prosenttia); panee merkille viraston uuden lähestymistavan, jossa sen toiminnot on yksinkertaistettu hankekokonaisuuksiksi ja ohjelmiksi, jotta voidaan ottaa huomioon viraston toimintamalli ja hankkeiden ja toimintojen väliset keskinäiset riippuvuussuhteet; kehottaa virastoa yksilöimään kyseisen uuden lähestymistavan tuloksena aikaan saadut parannukset ja raportoimaan niistä;

4. antaa virastolle tunnustusta siitä, että se hyväksyi kaikki lakisääteiset organisaation laajuiset ohjelma-asiakirjat ja pakolliset organisaatioraportit sääntelyvaatimusten ja lakisääteisten määräaikojen mukaisesti, kuten yhtenäisen ohjelma-asiakirjan vuosiksi 2023–2025; panee merkille, että virasto hyväksyi myös strategian täytäntöönpanoa koskevan etenemissuunnitelman sen strategisten ja operatiivisten tavoitteiden yhdenmukaistamiseksi ja viraston pitkän aikavälin strategian 2021–2027 täytäntöönpanon seuraamiseksi; panee lisäksi merkille viraston pyrkimykset parantaa monivuotisia ja vuosittaisia suunnitteluprosessejaan uuden välineen (Anaplan) avulla; panee merkille, että virasto käytti yhteistä arviointikehystä vahvuuksiensa ja heikkouksiensa analyysissa, jonka perusteella laadittiin huhtikuussa 2022 itsearviointikertomus ja toimintasuunnitelma käytettäväksi etenemissuunnitelmana, jossa esitetään yksityiskohtaisesti viraston toiminnan kehittämisen painopisteet; panee merkille, että virasto haki "verraton CAF-käyttäjä" -tunnustusta;

5. on tyytyväinen siihen, että virasto jatkaa unionin politiikkojen täytäntöönpanon tukemista ihmisten ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden, yhteisen matkustusviisumin, rajavalvonnan sekä maahanmuuton ja turvapaikka-asioiden aloilla sekä kansallisten lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten välisen yhteistyön tukemista myös järjestäytyneen rikollisuuden, ihmisten salakuljetuksen, ihmiskaupan ja terrorismin torjunnassa; odottaa virastolta merkittävää panosta oikeudenkäytön digitalisointiin, jotta voidaan parantaa unionin oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä ja taata EU:n kansalaisille ja yrityksille aiempaa parempi oikeussuojan saatavuus;

6. muistuttaa viraston keskeisestä roolista vakaan toiminnan ja jatkuvan käytettävyyden varmistamisessa sekä unionin oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmien, kuten Schengenin tietojärjestelmän (SIS), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja Euroopan turvapaikanhakijoiden sormenjälkitietokannan (Eurodac), kehityksessä ja ylläpidossa; muistuttaa, että nämä järjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä rajavalvonnan ja lainvalvontayhteistyön, viisumivakuutusten ja -tarkastusten sekä turvapaikkahakemusten käsittelyn aloilla; panee merkille, että lukuun ottamatta joitakin häiriöitä, jotka aiheuttivat lyhytaikaisia käyttökatkoksia ja viivästyksiä, kaikki ydintoiminnan järjestelmät noudattivat vuonna 2022 palvelutasosopimuksiaan: Schengenin tietojärjestelmän käytettävyys oli 99,94 prosenttia, viisumitietojärjestelmän käytettävyys 99,69 prosenttia ja Eurodac-järjestelmän käytettävyys 99,88 prosenttia;

7. on tyytyväinen uudistetun Schengenin tietojärjestelmän käyttöönottoon maaliskuussa 2023 (lykätty marraskuusta 2022); panee merkille uusien oikeus- ja sisäasioiden järjestelmien, kuten rajanylitystietojärjestelmän (EES), Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) ja kolmansien maiden kansalaisia koskevan eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS-TCN), analysoinnissa, suunnittelussa, kehittämisessä ja/tai testauksessa sekä näiden järjestelmien, myös yhteisen biometrisen tunnistuspalvelun, integroinnissa saavutetun edistyksen, vaikka eri tasoilla olikin viivästyksiä; panee lisäksi merkille, että 947 liikenteenharjoittajaa (sekä unionista että unionin ulkopuolelta) ja 54 liikenteenharjoittajan ohjelmistotoimittajaa rekisteröityi virastoon tai haki rekisteröintiä rajanylitystietojärjestelmän ja ETIAS-järjestelmän välisten yhteyksien luomiseksi; antaa tässä yhteydessä tunnustusta sille, että järjestettiin toimialan asiantuntijakeskustelu rajanylitystietojärjestelmästä, ETIAS-järjestelmästä ja liikenteenharjoittajien valmistautumisesta toiminnan aloittamiseen sekä liikenteenharjoittajien rekisteröinti- ja tiedotuskampanja, jonka tarkoituksena oli lisätä tietoisuutta ja tehostaa rekisteröintiä; toteaa, että viisumitietojärjestelmään tehdään parhaillaan merkittäviä muutoksia tarkistetun VIS-asetuksen mukaisesti; panee tässä yhteydessä merkille, että virasto käynnisti vuonna 2022 kaksi hanketta, joista toinen koski tarkistettua viisumitietojärjestelmää ja toinen viisumitietojärjestelmän yhteentoimivuutta ja joilla jäsenneltiin viisumitietojärjestelmän kehitystä;

8. panee lisäksi merkille edistymisen uudessa yhteentoimivuusarkkitehtuurissa, johon sisällytetään kaikki viraston hallinnoimat tietojärjestelmät lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten välisen tiedonvaihdon ja yhteistyön parantamiseksi kaikkialla unionissa; panee tässä yhteydessä merkille, että viraston vuoden 2022 konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen, jäljempänä 'vuotuinen toimintakertomus', mukaan vaikka virasto oli edelleen sitoutunut näiden uusien järjestelmien toteuttamiseen, toimitusketjun häiriöiden haittavaikutukset ja joidenkin viraston toimeksisaajien vaikeudet noudattaa täytäntöönpanoaikatauluja aiheuttivat viivästyksiä, jotka edellyttivät alkuperäisen suunnitelman arviointia ja tarkistamista; toteaa, että tällaisilla viivästyksillä erityisesti EES-keskusjärjestelmän, yhteentoimivuusarkkitehtuurin kulmakiven, käyttöönotossa on ollut dominovaikutus kaikkien toisiinsa liittyvien hankkeiden oikea-aikaiseen toteuttamiseen; panee merkille toimenpiteet, jotka virasto on toteuttanut kyseisen ongelman ratkaisemiseksi hyväksymällä uuden strategian rajanylitystietojärjestelmän täytäntöönpanoa varten, yksinkertaisinta toimivaa tuotetta koskevan lähestymistavan ja uuden yhteentoimivuutta koskevan etenemissuunnitelman sekä tarkistamalla kokonaan yhteentoimivuuden aikataulua, johon kuuluu useita vaiheita, joiden tavoitteena on toteuttaa yhteentoimivuusarkkitehtuurin osatekijät, sellaisina kuin ne on esitetty viraston seurantakertomuksessa, ottamalla ne vaiheittain käyttöön 6–9 kuukauden välein vuoteen 2026 mennessä; panee merkille, että viraston pääjohtajan vahvistuslausuman mukaan rajanylitystietojärjestelmän ohjelman käyttöönoton pidennetyt määräajat vaikuttavat todennäköisesti kehityksen loppuunsaattamiseen tarvittaviin resursseihin;

9. panee tyytyväisenä merkille, että virasto jatkoi useiden muiden läheisesti toisiinsa liittyvien lakisääteisten tavoitteiden toteuttamista, kuten oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien käyttöä koskevan koulutuksen järjestämistä jäsenvaltioille sekä järjestelmien teknistä suorituskykyä koskevien lakisääteisten raporttien, vuositilastojen ja nimettyjen viranomaisten luetteloiden laatimista; antaa tässä yhteydessä tunnustusta siitä, että vuonna 2022 virasto toteutti 48 koulutustoimea, jotka tavoittivat yli 3 000 osallistujaa, paransi verkko-oppimisalustaansa ja viimeisteli jäsenvaltioiden koulutusta koskevan etenemissuunnitelman ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman; panee lisäksi merkille, että virasto jatkoi roolinsa laajentamista unionin oikeusalalla aloittamalla valmistelut e-CODEX-järjestelmän (alusta, joka helpottaa rajatylittäviä oikeudenkäyntimenettelyjä turvallisen tiedonsiirron avulla) haltuun ottamiseksi, julkaisi raportin siitä, miten kansainvälisen matkustuksen digitalisaatio vaikuttaa unioniin suuntaaviin matkustajiin, ja laati yhdessä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) kanssa raportin tekoälyratkaisujen käytöstä rajatylittävän yhteistyön tukemiseksi rikosoikeuden alalla;

10. panee merkille viraston yhteistyön muiden unionin virastojen kanssa, erityisesti Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) kanssa ETIAS-järjestelmän kehittämiseksi, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) kanssa uudelleenlaaditun SIS-järjestelmän, EES-järjestelmän, ETIAS-järjestelmän ja yhteentoimivuusasetusten täytäntöönpanemiseksi, Eurojustin kanssa ECRIS-TCN- ja e-CODEX-järjestelmien ja yhteentoimivuusasetusten täytäntöönpanemiseksi sekä oikeudellisen yhteistyön digitalisointiin liittyvien toimien koordinoimiseksi, Euroopan unionin turvapaikkaviraston (EUAA) kanssa sähköisestä DubliNet-viestintäverkosta annetun komission asetuksen täytäntöönpanemiseksi, Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) kanssa oikeus- ja sisäasioiden (OSA) tietojärjestelmien käyttökoulutusten järjestämiseksi ja Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) kanssa yhteisten koulutusten järjestämiseksi perusoikeusnäkökohdasta OSA-tietojärjestelmien hallinnoinnissa; kannustaa virastoa jatkamaan yhteistyötään muiden unionin virastojen kanssa;

**Tehokkuus ja hyödyt**

11. panee merkille toimenpiteet, joita virasto on toteuttanut energiatehokkuutensa ja ympäristötehokkuutensa parantamiseksi, myös ilmastoneutraaliustavoitteiden osalta, sellaisina kuin ne on esitetty viraston seurantakertomuksessa, vuotuisessa toimintakertomuksessa, viraston parlamentin kirjallisiin kysymyksiin antamissa vastauksissa sekä tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa; panee tässä yhteydessä merkille, että virasto alkoi vuonna 2022 asteittain panna täytäntöön omaa ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, joka perustuu EMAS-järjestelmän periaatteisiin ja komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevaan toimintasuunnitelmaan sekä hyväksyi omat ympäristöä koskevat toimintaperiaatteensa; toteaa, että ympäristöasioiden hallintajärjestelmän täysimääräinen täytäntöönpano ja näin ollen EMAS-rekisteröinti on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2024 mennessä; suhtautuu myönteisesti viraston osallistumiseen EU:n virastojen verkoston viherryttämisverkostoon, joka tarjoaa mahdollisuuden hyödyntää niiden muiden unionin virastojen aineistoja, joilla on enemmän kokemusta EMAS-järjestelmän täytäntöönpanosta; panee lisäksi merkille, että virasto käyttää ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevia kriteerejä toimitilajohtamisen, laitteistohankkeiden ja tietotekniikkainfrastruktuurin ja -hankkeiden kaltaisilla liiketoiminta-aloilla; antaa virastolle tunnustusta siitä, että se raportoi ympäristötehokkuudestaan keskeisellä tulosindikaattorilla, joka osoittaa viraston hiilijalanjäljen; toteaa, että veden, energian ja paperin kulutuksen sekä jätteentuotannon tilavuusindikaattoreiden perustaso vahvistetaan vuonna 2023, ja sitä käytetään siitä lähtien kyseisten indikaattoreiden laskemiseen ja arviointiin;

12. panee merkille, että viraston parlamentin horisontaalisiin kysymyksiin antamien kirjallisten vastausten mukaan virasto on tehnyt useiden muiden unionin virastojen kanssa palvelutasosopimuksia liiketoiminnan jatkuvuutta koskevien asioiden tukemisesta ja tehokkuuden lisäämisestä muilla yhteistyöaloilla; panee tässä yhteydessä merkille, että virastolla on palvelutasosopimuksia Frontexin ja turvapaikkaviraston kanssa niiden palautumispaikkojen hallinnoimisesta ja Europolin kanssa vuosittainen palvelutasosopimus Europolin ja eu-LISAn turvallisuuskomitean yhteisten kokousten järjestämisestä; kehottaa virastoa jatkamaan yhteistyötään muiden unionin virastojen kanssa, jotta kaikki käytettävissä olevat resurssit voidaan hyödyntää; antaa virastolle tunnustusta sen yhteistyöstä Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) kanssa sellaisen palvelutasosopimuksen nojalla, joka koskee ENISAn vuotuisten kyberturvallisuusharjoitusten suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tarjoamia tukipalveluja;

13. panee merkille, että virasto hyväksyi helmikuussa 2022 hankintastrategian, jolla selvennetään ja yhdenmukaistetaan henkilöresurssien suunnittelua, jotta voidaan optimoida resurssien käyttöä ja erityisesti tasapainottaa viraston henkilöresurssien yleistä koostumusta (eli oman henkilöstön ja ulkoisten toimeksisaajien suhdetta); panee lisäksi merkille, että virasto saavutti tehokkuushyötyjä käyttämällä aiempien valintamenettelyjen aikana laadittuja olemassa olevia varallaololuetteloita, ja ryhmitteli profiileja ja pidempiä varallaololuetteloita niin, että ne kattavat useita toimia yhdessä rekrytointimenettelyssä;

14. antaa virastolle tunnustusta sen prosessien digitalisoinnissa vuonna 2022 saavutetusta edistyksestä; panee henkilöstöasioiden alalla merkille, että virasto otti käyttöön uusia SYSPER-järjestelmän (komission integroitu tietojärjestelmä henkilöstöhallintoa varten) moduuleja eli henkilöstöraportointimoduulin ja ATS-moduulin; panee hankinta-alalla merkille, että vuonna 2022 virasto alkoi tutustua komission julkisten hankintojen hallinnointityökaluun ja sen vaatimuksiin voidakseen täyttää käyttöönoton edellytykset ja sai sen menestyksekkäästi päätökseen vuonna 2023; panee merkille, että virasto käyttää tarjousten sähköisen toimittamisen moduulia yli 15 000 euron tarjouspyynnöissä; toteaa lisäksi, että tarjoajien fyysistä allekirjoitusta ei enää ole käytetty kyseisen moduulin käyttöönoton jälkeen; kehottaa virastoa tehostamaan ponnistelujaan hallinnointityökalun täysimääräisen täytäntöönpanon edistämiseksi; toteaa lopuksi, että eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan alalla virasto digitalisoi pakollisten ilmoitusten tai pyyntöjen toimittamisen asiaankuuluvien sääntöjen täytäntöönpanemiseksi;

**Henkilöstöpolitiikka**

15. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 89,3 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 215 väliaikaisesta toimesta (vuonna 2021 hyväksyttyjä toimia oli 213) täytettynä oli 192 (193 vuonna 2021); panee merkille, että vuonna 2022 viraston palveluksessa oli lisäksi 121 sopimussuhteista toimihenkilöä 167 hyväksytystä toimesta ja 11 kansallista asiantuntijaa 11 hyväksytystä toimesta; panee merkille, että talousarviossa hyväksyttyjen sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrä kasvoi 35 toimella 132:sta 167:een, koska talousarviossa annettiin viraston vastuulle uusia tehtäviä (viisumitietojärjestelmän uudistaminen, ETIAS-järjestelmä ja yhteentoimivuus); panee merkille, että viraston ponnisteluista huolimatta henkilöstön vaihtuvuus kasvoi 5,5 prosentista 7,1 prosenttiin vuonna 2022 ja työpaikkojen täyttöaste laski 82 prosenttiin, joka on vähemmän kuin viraston 94 prosentin tavoite, mikä johtuu erityisesti viraston tarjoamien lyhytkestoisten ja alhaisempiin palkkaluokkiin kuuluvien toimien määrästä;

16. panee huolestuneena merkille viraston sukupuolijakauman, koska ylimmässä johdossa ja keskijohdossa oli 12 miestä (86 prosenttia) ja kaksi naista (14 prosenttia), hallintoneuvostossa oli 50 miestä (82 prosenttia) ja 11 naista (18 prosenttia) ja koko henkilöstössä 209 miestä (67 prosenttia) ja 101 naista (33 prosenttia); panee merkille, että viraston seurantakertomuksen mukaan virasto jatkaa pyrkimyksiään kohti sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamista keskittymällä viestintään ja rekrytointimenettelyihin, joilla houkutellaan hakijoiksi enemmän naisia; suhtautuu myönteisesti viraston osallistumiseen vuonna 2022 verkossa järjestetyille maailmanlaajuisille uramessuille ”Women in Tech”; suhtautuu lisäksi myönteisesti uuden toimitusjohtajan nimittämiseen ja siten sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamiseen ylimmän johdon tehtävissä; palauttaa mieliin, että on tärkeää varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus ja kehottaa virastoa jatkamaan pyrkimyksiään sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamiseksi kaikilla tasoilla konkreettisilla toimilla, joilla naisia houkutellaan hakemaan viraston avoimia virkoja; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että on tärkeää huolehtia sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta nimitettäessä jäseniä viraston hallintoneuvostoon;

17. antaa virastolle tunnustusta sen henkilöresurssien alalla toteuttamista toimista, joilla pyritään houkuttelemaan erilaisia hakijoita, tekemään virastosta haluttu työnantaja ja pitämään osaava henkilöstö talossa; panee tässä yhteydessä merkille, että virasto edusti vuonna 2022 EU:n virastojen verkostoa kansainvälisten järjestöjen virtuaalisilla uramessuilla ja tehosti työnantajabrändiä koskevaa toimintaansa erityisillä kampanjoilla, kuten henkilöstön sosiaalisessa mediassa kertomilla kokemuksilla; antaa virastolle tunnustusta siitä, että se käynnisti sisäisen liikkuvuuden pilottiohjelman, jonka tavoitteena on hyödyntää nykyisten henkilöstön jäsenten osaamista ja edistää viraston työntekijöiden jatkuvaa ammatillista kasvua; panee tässä yhteydessä merkille, että virasto on alkanut kehittää osaamiseen perustuvaa henkilöstöhallintostrategiaansa ja tarkistaa parhaillaan osaamiskehystään, mikä vaikuttaa avoimia työpaikkoja koskeviin ilmoituksiin ja hakijoiden arviointeihin;

18. on tyytyväinen viraston nollatoleranssilinjaan häirinnän suhteen; panee merkille, että vuonna 2022 tehtiin kolme häirintään liittyvää hallinnollista tutkimusta, jotka saatettiin päätökseen sisäisesti, ja että tuomioistuimeen saatettiin yksi muu tapaus; kehottaa virastoa saattamaan näihin väärinkäytöksiin syyllistyneet nopeasti vastuuseen; panee merkille, että virasto on vuonna 2022 allekirjoittanut sopimuksen ulkopuolisen asianajotoimiston kanssa, jotta se pystyy vastaamaan nopeasti kasvavaan kysyntään hallinnollisista tutkimuksista, myös niistä, jotka koskevat seksuaaliseen häirintään tai työpaikkakiusaamiseen tai muihin kurinpitoasioihin liittyviä kysymyksiä; panee merkille, että virasto saattoi päätökseen uusien häirintäyhdyshenkilöiden valinnan, ja viisi uutta yhdyshenkilöä valittiin ja koulutettiin tukemaan organisaatiota kunnioituksen ja ihmisarvon edistämisessä työpaikalla, kun henkilöstön jäsen hakee apua työpaikkakiusaamiseksi tai seksuaaliseksi häirinnäksi katsotuissa tilanteissa;

19. panee merkille viraston toimenpiteet työntekijöiden kokemuksen ja hyvinvoinnin parantamiseksi; panee merkille, että henkilöstöä ja heidän perheitään varten käynnistettiin mielenterveysohjelma, johon sisältyy itsehoitoa koskeva kestopalvelu, verkkoseminaareja ja yksilöllisiä neuvontatilaisuuksia; panee merkille, että mallipäätöstä odotettaessa saadun poikkeuksen nojalla virasto ei soveltanut vastaavasti 24. maaliskuuta 2022 annettua komission päätöstä työajasta ja hybridityöskentelystä; panee merkille, että virasto sovelsi syyskuusta 2022 alkaen toimitusjohtajan päätöstä väliaikaisista hybridityöjärjestelyistä; panee lisäksi merkille, että virasto hyväksyi 16. marraskuuta 2023 mallipäätöksen, jonka voimaantulopäivä oli 1. tammikuuta 2024; panee lopuksi tyytyväisenä merkille, että virasto on hyväksynyt monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevan EU:n virastojen verkoston peruskirjan;

**Hankinnat**

20. ottaa esiin tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen huomautukset, joiden vuoksi annettiin varauman sisältävä lausunto, joka johtuu seitsemään erillissopimuksen liittyvien useiden vuonna 2022 suoritettujen maksujen (kokonaisarvo 17,8 miljoonaa euroa) sääntöjenvastaisuuksista, ja toteaa, että näiden maksujen osuus oli 4,8 prosenttia vuonna 2022 käytettävissä olleista maksumäärärahoista; toteaa, että näiden maksujen sääntöjenvastaisuus liittyy pääasiassa poikkeamiin vastaavista puitesopimuksista; panee merkille, että viraston parlamentin kirjallisiin kysymyksiin antamien vastausten mukaan vuonna 2022 suoritettuihin maksuihin liittyvät sääntöjenvastaisuudet voidaan ryhmitellä kolmeen luokkaan: määräaikaisten sopimusten muuttaminen (6,5 miljoonaa euroa) – erillissopimusten jatkaminen sallitun enimmäisajan jälkeen (3,7 miljoonaa euroa) – erillissopimusten vaatimuksia koskevien yksityiskohtaisten tietojen puute (7,5 miljoonaa euroa); panee merkille, että osa sääntöjenvastaisista maksuista, joiden kokonaismäärä oli 10,5 miljoonaa euroa, liittyy kolmeen erillissopimukseen, joiden perusteella maksuja suoritettiin myös vuonna 2021 ja jotka tilintarkastustuomioistuin katsoi sääntöjenvastaisiksi unionin virastoja koskevassa kyseisen vuoden vuosikertomuksessaan; panee merkille, että viraston toimitusjohtajan 29. marraskuuta 2023 pidetyssä talousarvion valvontavaliokunnan kokouksessa antamien lausuntojen, jäljempänä ’pääjohtajan lausunnot’, mukaan kuusi tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa yksilöidyistä seitsemästä erillissopimuksesta on päättynyt ilman maksamatta olevia maksuja; korostaa, että tämä on ollut virastossa toistuva ongelma; panee merkille toimenpiteet, sellaisina kuin ne on esitetty viraston vastauksissa tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin, joita virasto on toteuttanut niiden korjaamiseksi; kehottaa virastoa ratkaisemaan kyseisen asian kokonaisuudessaan ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistyksestä;

21. panee erittäin huolestuneena merkille, että vuosi 2022 oli kolmas peräkkäinen vuosi, jolta tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon viraston hankintojen ja sopimushallinnon alalta, ja että virastolle aiheutui korkeita kustannuksia sääntöjenvastaisuuksista, viivästyneistä ja riittämättömistä tarjouskilpailumenettelyistä sekä hankintasääntöjä koskevan huolellisuuden puutteesta; panee merkille viraston toimintasuunnitelman, joka koskee sen prosessien perusteellista tarkastelua, jotta voidaan tunnistaa ja poistaa tilintarkastustuomioistuimen toistuvien tätä alaa koskevien huomautusten perimmäiset syyt, sellaisina kuin ne on esitetty viraston parlamentin kirjallisiin kysymyksiin antamissa vastauksissa, viraston seurantakertomuksessa ja pääjohtajan lausunnoissa; odottaa siksi pysyvää parannusta kyseisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanon seurauksena, erityisesti kun otetaan huomioon, että kuusi tilintarkastustuomioistuimen sääntöjenvastaisiksi katsomista seitsemästä erillissopimuksesta on päättynyt ilman maksamatta olevia maksuja; pyytää virastoa tiedottamaan säännöllisesti vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa saavutetusta edistyksestä ja mahdollisista toteutetuista korjaavista toimenpiteistä;

22. tuo esiin, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan virasto suoritti vuonna 2022, aivan kuten vuonna 2021, maksuja, jotka perustuivat (40 miljoonan euron) erillissopimukseen, jolla ei pantu asianmukaisesti täytäntöön siihen liittyvää puitesopimusta, koska siinä ei täsmennetty hankittujen palvelujen yksityiskohtia (määrät ja toimituspäivä); panee merkille, että virasto maksoi kyseisen sopimuksen nojalla 7,5 miljoonaa euroa vuonna 2022; toteaa, että 13. marraskuuta 2023 päivättyyn muistioon ”2022 Discharge – ECA findings on eu-LISA. Brief note for MEPs” sisältyneiden viraston huomautusten mukaan vuoden 2018 lopussa allekirjoitettu sopimus oli epämääräinen pääasiassa siksi, että oli säilytettävä rajanylitystietojärjestelmän ja viisumitietojärjestelmän yhteentoimivuuden rahoitus, jonka osalta talousarvion suunnittelu muuttui merkittävästi asiaankuuluvan lainsäädännön tosiasiallisesta hyväksymisestä ilman, että virasto olisi voinut vaikuttaa siihen; toteaa, että ilman kyseistä sopimusta yhteentoimivuuden kannalta välttämätön vastaava määrä olisi menetetty; panee merkille korjaavat toimenpiteet, sellaisina kuin ne on esitetty viraston tilintarkastustuomioistuimen huomautukseen antamassa vastauksessa, joihin virasto on ryhtynyt muuttamalla kyseistä sopimusta siten, että siihen lisättiin yksityiskohtaisempi kuvaus tarjottavista palveluista; panee merkille, että virasto ei jatkanut kyseistä sopimusta, joka päättyi vuonna 2022; muistuttaa tässä yhteydessä, että viivästykset asiaankuuluvien säädösten hyväksymisessä ja täytäntöönpanossa ovat keskeisiä tekijöitä määritettäessä yksityiskohtaisuutta ja tarkkuutta, jota virasto voi tarjota laatiessaan alustavasti puitesopimuksia; panee merkille viraston seurantakertomuksessa vahvistetun näkemyksen, jonka mukaan täytäntöönpanosäädösten laatimisen lyhentäminen vaikuttaisi suoraan viraston valmiuksiin suunnitella hankintojaan paremmin ja vähentäisi sopimusmuutoksia;

23. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan virasto käytti hankintasopimuksen tekemiseen neuvottelumenettelyä julkaisematta hankintailmoitusta etukäteen; panee merkille, että virasto perusteli tätä päätöstä äärimmäisellä kiireellisyydellä viraston hankinta- ja lakiasiainyksikön neuvojen vastaisesti; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen perustelut sille, miksi menettelyn käyttö ei ollut perusteltua; panee kuitenkin merkille viraston vastauksen, jonka mukaan useiden kuukausien ylläpitovajeen riski olisi toteutunut, koska rajanylitystietojärjestelmän ohjelman täytäntöönpanon aikataulut muuttuivat muodollisesti myöhemmässä vaiheessa ja sopimuksen tekemiseen ja uuteen toimeksisaajaan siirtymiseen tarvittavan kokonaisajan arvioitiin olevan vähintään kahdeksan kuukautta; katsoo tässä yhteydessä, että viraston lähestymistapa oli järkevä; panee merkille, että viraston vastauksen mukaan sopimus on tällä välin päättynyt;

24. panee lisäksi merkille kaksi tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen sisältyvää huomautusta viraston hallinto- ja valvontajärjestelmistä; panee merkille ensimmäisen huomautuksen laitteistohankinnoista (27,7 miljoonaa euroa), joista ei saatu laitteistotoimittajien hinnastoja eikä tehty ennakkotarkastuksia; panee merkille toisen huomautuksen, joka koskee monialaisten toimien puitesopimuksen mukaista hankintaa (arvioitu arvo 490 miljoonaa euroa), jossa arviointikomitean kuudesta kokouksesta ei pidetty kokouspöytäkirjoja ja vain loppuraportti allekirjoitettiin; kehottaa virastoa parantamaan sisäisen valvonnan järjestelmiään tällaisten puutteiden välttämiseksi tulevaisuudessa;

25. panee merkille, että virastolla on tilintarkastustuomioistuimen aiempien vuosien kertomuksista (2017, 2018 ja 2021) kahdeksan huomautusta, joiden tila on ”käsittely kesken”; vaatii virastoa saattamaan kyseisten huomautusten käsittelyn päätökseen viipymättä ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tässä asiassa saavutetusta edistymisestä;

**Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus**

26. panee merkille, että virasto on pannut täytäntöön päätökset eturistiriitojen ennaltaehkäisystä ja hallinnasta henkilöstönsä osalta sekä ulkopuolisista toimista viraston palveluksessa ja sen jälkeen; suhtautuu myönteisesti siihen, että kaikkien henkilöstön jäsenten on toimitettava sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset kahden vuoden välein lukuun ottamatta rahoitusketjuihin osallistuvia henkilöstön jäseniä ja ylimmän johdon tehtävissä olevia henkilöstön jäseniä, joiden on toimitettava tällaiset ilmoitukset vuosittain; panee lisäksi merkille, että viraston koko henkilöstöllä on velvollisuus toimittaa tällaiset ilmoitukset myös aina tilanteen muuttuessa; panee merkille, että virasto julkaisee verkkosivustollaan ylimmän johdon tehtävissä olevan henkilöstön sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot; suhtautuu myönteisesti siihen, että vuodesta 2022 alkaen julkaistaan sekä hallintoneuvoston jäsenten että heidän varajäsentensä sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot;

27. panee tyytyväisenä merkille, että virasto hyväksyi maaliskuussa 2022 väärinkäytösten paljastamista koskevat tarkistetut ohjeet; panee merkille viraston lausunnon, jonka mukaan se lisäsi vuonna 2022 henkilöstön käytettävissä olevien erillisten viestintäkanavien, kuten häirintäyhdyshenkilöiden tai väärinkäytösten paljastamisen, selkeyttä ja näkyvyyttä; pitää lisäksi myönteisenä asiakirjojen julkista saatavuutta koskevien ohjeiden hyväksymistä; suhtautuu myönteisesti avoimuusrekisterin perustamisesta tehdyn päätöksen 09/08/2022 syyskuussa 2022 tapahtuvaan voimaantuloon, jonka myötä viraston ylimmän johdon ja talouden toimijoiden väliset kokoukset julkaistaan viraston verkkosivustolla;

**Sisäinen valvonta**

28. toteaa, että tietosuojan noudattamista koskevat ulkoiset tarkastukset ovat tärkeitä, jotta varmistetaan korkeatasoinen tietosuoja viraston henkilötietojen käsittelyn yhteydessä; panee merkille, että vuonna 2022 virasto seurasi jatkuvasti Euroopan tietosuojavaltuutetun Schengenin tietojärjestelmää, viisumitietojärjestelmää ja Eurodac-järjestelmää koskevissa tarkastuksissa yksilöityjen tarkastussuositusten täytäntöönpanoa: panee merkille, että vuonna 2022 Eurodac-järjestelmästä, viisumitietojärjestelmästä ja SIS II -järjestelmästä tehtiin uusi Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastus, jossa keskityttiin tietotekniikan turvallisuuden hallintaan, tietoturvapoikkeamiin ja tietoturvaloukkauksiin sekä järjestelmien turvallista kehittämistä ja testausta koskeviin menetelmiin ja käytäntöihin erityisesti pääsynvalvonnan hallinnassa eri ympäristöissä; panee merkille, että viraston seurantakertomuksen mukaan Euroopan tietosuojavaltuutetun vuoden 2018 viisumitietojärjestelmää ja Schengenin tietojärjestelmää koskevan tarkastuksen tila on ”valmis”, koska kaikki 43 suositusta on pantu täytäntöön, kun taas Euroopan tietosuojavaltuutetun Eurodac-järjestelmää koskevan vuoden 2019 tarkastuksen tila on ”osittain pantu täytäntöön” ja 29 suosituksesta 23 on saatu valmiiksi;

29. suhtautuu myönteisesti viraston sisäisestä valvontajärjestelmästään vuonna 2022 tekemään vuotuiseen itsearviointiin, jonka tuloksena 81 prosenttia viraston sisäisen valvonnan seurantakriteereistä saavutettiin tai saavutettiin osittain; toteaa, että arvioinnin päätelmänä on, että sisäinen valvontajärjestelmä on käytössä, toimiva ja vaikuttava, vaikka joitakin parannuksia tarvitaan muun muassa vastuuvelvollisuuden täytäntöönpanon, ennakkotarkastusten ja sopimusten hallinnoinnin osalta; panee merkille, että valvontatoimien osa-alueeseen kuuluvassa periaatteessa 10 ”valitaan ja kehitetään valvontatoimia” on huomattava puute kolmatta vuotta peräkkäin; panee merkille, että vuonna 2022 virasto vahvisti edelleen tiedonhallintaa koskevia tarkastuksiaan tarkistamalla viraston asiakirjojen pitkäaikaista säilyttämistä koskevaa toimintamalliaan ja säilyttämismenettelyjään sekä hyväksymällä asiakirjojen julkista saatavuutta koskevat ohjeet; kehottaa virastoa jatkamaan ponnistelujaan valvontatoimien puutteiden vähentämiseksi, jotta voidaan lieventää toimintaperiaatteiden sekä operatiivisen ja sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä;

30. panee merkille, että vuoden 2022 lopussa erilaisilta tarkastus- ja tutkintaelimiltä saatavien tarkastussuositusten täytäntöönpanoaste oli 63 prosenttia ja että 32 suosituksesta 20 on pantu täytäntöön (12 suositusta oli myöhässä määräpäivästä); toteaa, että vuoden 2022 lopussa avoimena oli yhteensä 33 suositusta, joista kolme oli ”kriittisiä”; kehottaa virastoa panemaan täytäntöön jäljellä olevat suositukset ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistyksestä;

31. panee merkille, että virasto pyysi vuonna 2022 Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) arvioimaan kahta väitettyä petostapausta rekrytointimenettelyissä ja yhtä tapausta, jossa henkilöstön jäsen mahdollisesti harjoitti petollista toimintaa; panee merkille, että vastauksena kaikkiin kolmeen pyyntöön OLAF päätti olla aloittamatta tutkintamenettelyä; panee merkille, että virasto käsitteli vuonna 2022 asioihin OC/2020/0441/A2 ja OC/2017/1121/A2 liittyneiden OLAFin tutkimusten suosituksia; suhtautuu myönteisesti siihen, että viraston uusi petostentorjuntastrategia vuosiksi 2022–2024 sekä toimintasuunnitelma, jossa yksilöidään 12 toimea, hyväksyttiin;

**Muuta**

32. panee merkille, että vuonna 2022 viraston painopisteenä oli varmistaa viraston saavutusten näkyvyys ja lisätä yleistä tietoisuutta siitä, miten virasto palvelee EU:n kansalaisten etuja ja toimittaa tietotekniikkapalveluita sidosryhmilleen; antaa tässä yhteydessä virastolle tunnustusta siitä, että se saattoi päätökseen uuden verkkoportaalinsa ”Discover eu-LISA 2.0”, josta sidosryhmät saavat ajantasaisen yleiskatsauksen viraston ydintehtävistä ja liiketoiminta-aloista, sekä julkaisi erityisen kirjasen viraston 10-vuotispäivän kunniaksi, ja toteaa, että virasto juhlisti vuosipäivää yhteistyössä puheenjohtajavaltio Tšekin kanssa järjestämällä viraston konferenssi ”10 vuotta Schengenin digitaalisena sydämenä”, jossa oli 20 puhujaa ja 388 osallistujaa; antaa virastolla tunnustusta siitä, että vuonna 2022 virasto sai Forbes Social Award -palkinnon sen innovatiivisista ja inspiroivista aloitteista julkisen viestinnän alalla, ja että se erottui edukseen myös vahvalla eettisellä kutsumuksella ja innovatiivisten viestintästrategioiden, -tekniikoiden ja -työkalujen käytöllä; panee merkille parannukset viraston sosiaalisen median mittareissa vuonna 2022;

33. panee merkille, että virasto hyväksyi vuonna 2022 ydinliiketoimintajärjestelmilleen suuren määrän turvallisuussuunnitelmia ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmia, jotta se voi taata oikeudellisissa välineissä edellytetyn kyberturvallisuuden ja häiriönsietokyvyn tason parantamisen, ja järjesti kyberturvallisuusharjoituksen SIS-keskusjärjestelmän suojelemiseksi toteutettujen turvallisuustoimenpiteiden tehokkuuden todentamiseksi; panee merkille, että virasto lisäsi merkittävästi verkkoon liitettyjen organisaation tietotekniikkajärjestelmien seurantaa, koska Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä laittomasta hyökkäyssodasta johtuva kyberuhkataso kasvoi;

34. panee merkille, että isännöintipalvelujen tarjoamista Frontexin ja EUAA:n varajärjestelmille jatketaan; panee merkille datakeskus palveluna -konseptin kehittämisen ja käyttöönoton oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmissä käytetyn tietoteknisen infrastruktuurin operatiivisen hallinnoinnin, valvonnan ja valmiuksien suunnittelun keskittämiseksi; pitää myönteisenä saavutettua edistystä valmisteltaessa tulevaa modulaarista datakeskusta, joka tarjoaa lisää puskurikapasiteettia ja kasvattaa uusien oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmien isännöintivalmiuksia 50 prosentilla; muistuttaa, että on tärkeää noudattaa unionin lainsäädäntöä erityisesti tietosuojan osalta;

35. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja valvonnasta 11. huhtikuuta 2024 antamaansa päätöslauselmaan ([2]).

([2]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0280.